

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Studijní obor: **Učitelství anglického jazyka a literatury pro střední školy (dvouoborové)**

Název práce: **Problematika prezentace nového lexika v současných učebnicích
anglického jazyka pro české střední školy**

Autorka práce: **Mgr. Andrea Kroniková**

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Alena Prošková, Ph.D.**

Oponent diplomové práce: **Mgr. Petr Kos, Ph.D.**

Stručná charakteristika práce

Práce se zaměřuje na způsoby prezentace nového lexika v současných učebnicích angličtiny pro střední školy. Vychází z předpokladu, že současné učebnice jsou koncipované pro výuku jazyka komunikativní metodou a ve své analýze se snaží vyhodnotit, jak jednotlivé způsoby tomuto cíli odpovídají. V teoretické části nejprve vymezuje pojetí lexika v systému jazyka, pak se zabývá možnostmi prezentace jednotlivých aspektů slovní zásoby (výslovnost, psaná forma, význam) a možnými úskalími její prezentace v rámci komunikativního přístupu. V praktické části autorka detailněji analyzuje tři učebnice užívané na středních školách a nabízí kontrastivní shrnutí výsledků.

Celkové zhodnocení

Práce obecně splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, nicméně si nelze nevděkovat některých nedostatků.

V první kapitole, která se zabývá vymezením pojmu lexikum, autorka uvádí několik náhodně vybraných definic lexika z různých pramenů. Svě vymezení zaměřuje na problematiku vztahu formy a významu, tj. jaké formě lze přiřadit jeden význam. Uvádí tak několik přístupů, které v různé šíři do lexika zahrnují např. kolokace, klišé a idiomy. Kapitola však nemá aspiraci dojít k nějakému závěru, jaké vymezení bude pro práci relevantní. Dokonce se ani tímto vymezením již dále nezabývá v praktických rozborech, např. jak široké vymezení slovní zásoby používají jednotlivé učebnice. Kapitola tak z mého pohledu ztrácí opodstatnění v celkové koncepci, protože se zdá být samoučelná, nijak nepropojená s vlastní analýzou. Fakt, že si sama autorka nebyla zřejmě smyslem kapitoly moc jista, podtrhuje poslední citace v kapitole z roku 1968, která se týká vnitřní strukturovanosti slovní zásoby. Toto téma s tím předchozím nemá mnoho společného a samotná citace se zdá být příliš zastaralá, neodrážející současné poznání v lexikologii.

Obecně jdou jednotlivé části teoretického popisu příliš po povrchu, často chybí hlubší ponor. Projevuje se to např. velice malým počtem citací, není jasné, jestli všechny vyjádřené myšlenky jsou pouze autorčiny, nebo jsou inspirované přečtenou literaturou. Rovněž chybí snaha pomocí argumentace dojít k nějakému závěru. Např. str. 10 obsahuje vysoký počet rétorických otázek beze snahy poskytnout odpovědi.

Za nejpodstatnější nedostatek práce považuji fakt, že se autorka v teoretické části nesnaží za pomoci odborné literatury blíže vymezit cíle a principy, jakési ideály, prezentace lexika v rámci komunikativního přístupu. Jinými slovy, že se nepokouší

nastavit nějaké parametry, vůči kterým pak budou přístupy zvolené v jednotlivých učebnicích porovnávány. Není tak jasné, když autorka v praktické analýze dochází k závěru, že nějaká forma prezentace je „neuspokojivá“ (např. str. 43, 55, 56), na základě jakých parametrů k těmto závěrům došla. Ze stejného důvodu není jasné, jestli např. prezentace významu odkazem na použití slovníku, je v souladu s principy komunikativního přístupu nebo ne.

Práce se dotýká zajímavého a potřebného tématu výuky slovní zásoby v hodinách anglického jazyka na středních školách a jejím nesporným přínosem je, že poukazuje na možné nedostatky současných učebnic. Těchto nedostatků by si měli být vědomi vyučující využívající tyto učebnice, aby je vlastním přístupem případně eliminovali.

Formální a jazyková stránka práce je na velice dobré úrovni.

Otázky pro průběh obhajoby:

Myslíte si, že je v rámci komunikativního přístupu vhodné při výuce správné výslovnosti opět na fonetické transkripci?

Opět v rámci komunikativního přístupu, je vhodné využívat pro výuku lexikálního významu překlad do rodného jazyka, jako je uvedená aktivita na str. 54 či využívání dvoujazyčného slovníku? Kde jsou možná úskalí tohoto přístupu?

Práci **doporučuji** k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: **dobře**

8. června 2018

Datum

Podpis